

Gibanje Zedinjena Slovenija
Miklavška ulica 267
2000 Maribor

Pergam in ZSSS

Datum: 28. 5. 2018

ZADEVA: Vprašanja strankam pred volitvami 2018

Spoštovani,

hvala za posredovana vprašanja. Vprašanja so postavljena zelo široko. Oblikovali smo odgovore, ki kažejo smer reševanja problematik na katere se nanašajo vaša predvolilna vprašanja. Smatramo, da je treba vprašanja, ki ste jih izpostavili rešiti v imenu skupnega dobra, pravičnosti in miru v družbi.

Lep pozdrav,
Matija Blatnik
Gibanje Zedinjena Slovenija

SPLOŠNO

Katera področja v Sloveniji je po vašem mnenju potrebno urediti? Pojasnite po 3 najpomembnejše rešitve na področjih, kjer menite, da so spremembe nujne.

Najpomembnejša področja so odgovornost, pravičnost, varnost skupnosti, zaposlitve, ter delovne in socialne pravice.

Menimo, da je treba ukrepati. Za zdravje naše družbe oziroma skupnosti je nujno vračilo pokradenega premoženja, odprava krivic na sodiščih (stara pravda), ustavitev izseljevanja Slovencev (zaposlitve v Sloveniji), strožja azilna zakonodaja, omejitev lobijev, ustanavljanje podjetij, brezobrestni krediti za razvoj podjetij, reforma pokojninskega sistema, DTD – državljanski temeljni dohodek (letna delitev dobička javnih oziroma državnih podjetij), razbremenitev gospodarstva, pocenitev države, odprava zunanjega dolga in priprava naše družbe na prihod robotske revolucije in umetne inteligence.

Kakšen je vaš program razvoja gospodarstva in delovnih mest v državi, usmeritev v razvoj novih, okolju prijaznih delovnih mest? Naštete 3 najpomembnejše cilje, ki jih boste zasledovali.

Pri odpiranju delovnih mest bomo zasledovali cilj zaposlovanja domačih brezposelnih ljudi, skrb za ohranitev čistega okolja, varnost zaposlenih in zaposlitveno situacijo v posamezni slovenski deželi oziroma manjši geografski celoti.

V programu Gibanja Zedinjena Slovenija imamo navedene naslednje strateške panoge:

- sonaravno kmetijstvo (čebelarstvo, sadjarstvo, konoplja, zeliščarstvo),
- gozdarstvo in lesna industrija,
- turizem,
- promet (Slovenija je tudi pomorska država),
- energetika,
- živilsko predelovalna industrija,
- visoka tehnološka industrija in
- vse gospodarske panoge ter dobre poslovne ideje, ki ne bodo uničevale ali zastrupljale našega naravnega okolja.

Ali nameravate ohraniti obseg javnih storitev? Na kakšen način nameravate izboljšati učinkovitost, kakovost in dostopnost do javnih storitev? Navedite 3 ukrepe, ki jih boste predlagali v ta namen.

Obseg javnih storitev nameravamo obdržati, kljub temu pa načrtujemo ukinitve določenih javnih ustanov, predvsem zaradi nesmiselnosti njihovega obstoja in zaradi delitve odgovornosti. Delitev odgovornosti je danes zlorabljeno tako, da se zaradi delitve odgovornosti med institucijami, vsi izmikajo odgovornosti. V programu imamo podrobno analizo koristnosti obstoja posameznega organa in krčenje nekoristnih državnih organov, kar ne pomeni odpuščanja vseh zaposlenih, zelo verjetno pa pomeni odpustitev za nič odgovornih predstojnikov.

Kako se po vašem mnenju lahko izboljša položaj mladih? Navedite 3 ukrepe, ki jih boste predlagali na tem področju.

Povečati je treba možnost zaposlitve, delitve dele v naši družbi, dostopnost do stanovanja in možnost soodločanja, ki bo mladim omogočal gradnjo naše skupnosti tudi po njihovi meri. Pomemben je socialni položaj mladih, zato je treba vzpodbuditi ob-šolsko in ob-študijsko delo. V programu Gibanja Zedinjena Slovenija imamo bolj praktično izobraževanje, ki bo mlade pripravilo na izbiro poklica in delo, ter vzpostavitev sklada stanovanj po skandinavskem modelu, ki je edini način, ki mladim omogoča zgodnjo osamosvojitve brez hudega finančnega celo življenjskega šoka – kredita.

TRG DELA

Ali menite, da je potrebna reforma trga dela s spremembo Zakona o delovnih razmerjih? Če da, kakšna? V programu Gibanja Zedinjena Slovenija je zmanjšanje tedenskega delovnika iz 40 na 30 ur. V minimalni plači ne morejo biti všteti dodatki. Doplačevanje socialnih transferjev za doseg minimalne plače ni sprejemljivo – minimalna plača je minimalna plača. Prekarne zaposlitve je treba minimizirati, zaposlovanje prek agencij je treba izdatno normirati.

Kako gledate na prihodnost dela in na pojavljajoče se atipične in prekarne oblike dela? Katere ukrepe boste predlagali za zaježitev naraščanja števila atipičnih in prekarnih oblik dela?

Uveljaviti je treba večje delavske pravice za dlje časa trajajoče prekarne zaposlitve in časovne omejitve prekarnih zaposlitev.

Kako boste spodbudili večjo vključenost delavcev v vseživljenjsko izobraževanje in usposabljanje za soočanje s spremembami, ki jih prinaša tehnološki razvoj in napredek?

V programu Gibanja Zedinjena Slovenija imamo točko, ki pravi, da moramo družbo pripraviti na prihod robotske revolucije. Prihaja robotska revolucija in androidna umetna inteligenca, ki bosta spodjedli velikansko število delovnih mest. Ne slepimo se, ta civilizacijski korak so-zahteva spremembo družbenega sistema. V programu Zedinjene Slovenije je vpeljava ljudovlade, ki družbeni sistem z učinkovito skupno lastnino, soodločanjem in spoštovanjem zasebne lastnine. To spremembo nam narekujejo tudi skrb za skupno zdravo okolje.

Ali se nam v Sloveniji v prihodnje obeta dualni sistem trga dela? Zakaj? Če je odgovor pozitiven: kakšen dualni sistem, katere so temeljne značilnosti tega sistema?

V Gibanju Zedinjena Slovenija imamo v programu spremembo izobraževalnega sistema, da se bodo otroci že v osnovni šoli seznanili z različnimi poklici. Dualnega sistema trga dela (vajeništvo) nimamo v programu, vendar bi ta v srednji šoli primerno dopolnil teorijo s prakso. Dualni sistem dela je smiseln, vendar mora biti pravilno zasnovan in dobro zakonsko urejen. Obveznostim delodajalca morajo slediti pravice, enako pa mora biti tudi na strani vajenca.

Kako razumete pojem »fleksibilnost delovnega razmerja«? Ali sta fleksibilnost delovnega razmerja in zmanjševanje pravic delavcev neločljivo povezana? Zakaj?

Današnja »fleksibilnost« delovnega razmerja se splošno razume negativno, ker je v uporabi s strani delodajalca. K temu bi bilo smiselno dodati oziroma ponovno definirati pravice delavca, da se delodajalec ne bi več mogel poigravati z ljudmi in njihovimi pravicami.

EKONOMSKO PODROČJE

Ali menite, da je raven in distribucija plač v Republiki Sloveniji ustrezna ali ne, in če ne, v čem vidite problem in v čem rešitev?

Distribucija plač v Sloveniji ni ustrezna. Razlike v plačah so prevelike. V mnogih podjetjih tiščijo plače navzdol, zgoraj pa delijo. Pravičnost lahko dosežemo le z zakonskimi pravili. Postaviti je treba razmerje plač. Zavzemamo se za različna dovoljena razmerja plač glede na višine plač v podjetjih in glede na uspešnost podjetja. Visoke plače direktorjev bodo po spremembah, ki jih načrtujemo nezakonite, če bo podjetje brez dobička ali če bo podjetje izplačevalo minimalne plače ali če bo podjetje zaposlovalo na prekarni način.

Kakšna je vaša usmeritev na področju davčne politike; ali podpirate dodatno prerazdelitev davčnih bremen (z dela in potrošnje na kapital) in s tem nadaljnjo davčno razbremenitev dela in plač?

V Gibanju Zedinjena Slovenija se zavzemamo za razbremenitev najnižjih plač – na način, da bi se s tem ukrepom, avtomatično dvignil neto dohodek zaposlenega. Dodatno se zavzemamo za delno razbremenitev vseh plač z enakim učinkom.

Ali bi morala biti po vašem mnenju takšna prerazdelitev z vidika javnofinančnih prihodkov nevtralna, in če ne, s kakšnimi ukrepi bi izpad nadomestili, katere javne storitve ali transferje iz proračuna bi zmanjšali ali ukinili?

Takšna prerazporeditev ni nevtralna s stališča javnofinančnih prihodkov. To tudi ne more biti pogoj. Največjo rezervo vidimo v »potratni« državi. Razmišljamo o spremembah javne uprave, ne pa o ukinitvah javnih storitev ali socialnih transferjev. Vendar pa se nam tudi področje javnih

transferjev ne zdi najbolj urejeno, še posebej ne za tiste brezposelne, ki so brezposelni na dolgi rok.

Kaj menite o spremembi sistema davčnih olajšav, znižanju stopnje DDV in uvedbi dodatne znižane stopnje DDV za posamezne ključne izdelke za mlade družine, za ključne življenjske artikle?

V Gibanju Zedinjena Slovenija imamo v programu omejitev draginje in obdavčevanja. Prav s to točko programa smo očitno spodbudili nekatere stranke k obljubam o znižanju DDV. Menimo, da je dolgoročno nujno ukiniti DDV na vse stroške gospodinjstev in osnovne življenjske potrebe. Zagotovili bomo tudi neprofitno elektriko za gospodinjstva. V programu imamo tudi prevetritev celotnega davčnega sistema, da ne bomo financirali potratnosti države iz sredstev, ki jih ljudje nujno potrebujemo za normalno preživetje. To je edina pot do postopne vzpostavitve ravnovesja med ljudstvom in razsipno oblastjo.

Ali ste pripravljeni podpreti spremembo zakona o minimalni plači, s katero bi se iz definicije minimalne plače izločili vsi dodatki?

Seveda, sicer dodatkov za zaposlenega sploh ni. Kdo je sploh sprejel tak zakon.

Ali se strinjate, da se uvede obvezna delitev dobička med zaposlene?

Kapital oziroma denar brez dela je mrtva stvar, ki propada. To je vzrok, da bomo v delovno zakonodajo uvedli večje pravice delavcev v zvezi z varnostjo pri delu, v zvezi z notranjo organizacijo dela in v zvezi z delitvijo dobička. Delodajalca bomo spodbudili k vlaganju dobička v podjetje in razvoj tako, da nagrad in dobička ne bodo deležni le vodilni. Če se bodo lastniki odločili za delitev dobička, potem bodo delavci dobili nujni delež dobička. Če ne bo delitve dobička, potem bodo tudi nagrade vodstva omejene, saj v takšnem primeru očitno primanjkuje denarja v podjetju. S tem bomo zaščitili obstoj podjetij in pravičnost do zaposlenih.

Ali nameravate ohraniti enotni sistem plač v javnem sektorju? Ali menite, da je potreben kakšnih sprememb, in če da, katerih (naštejte ključne 3)?

Ugotavljamo, da imamo v javnem sektorju le navidezno enotni plačni sistem. Poleg tega so zelo različna dela zmetana v isti koš, kar povzroča krivice in veliko nezadovoljstva. Smiselno je oblikovati več plačnih sistemov po področjih in vzpostaviti kolektivne pogodbe po posameznih področjih. Vsekakor smo za začetek pripravljeni takoj in brez usklajevanja razveljaviti Cerarjev zakon, ki je vodilnim podaril dodatne plačne razrede ostale pa pustil na cedilu.

Ali nameravate zaključiti pogajanja s sindikati javnega sektorja, ki jih je začela prejšnja vlada, in če da, kakšna bodo vaša izhodišča oziroma ali boste upoštevali tisto, kar je bilo z večino sindikatov v dosedanjih pogajanjih že usklajeno?

Konkretno se nismo poglobili v obljube in dogovore. Niso nam znane »usklajene« obljube Cerarjeve vlade, zato vam žal v tem trenutku tega ne moremo potrditi. Glede na vrenje pred volitvami se zavedamo, da bomo takoj po sprejemu v vlado morali reševati nakopičene težave. To pričakujemo z delovnim zanosom. Pričakujemo, da nam boste sindikati svoje zahteve najprej predstavili pisno in nato še osebno. Pripravljeni smo se pogovarjati na osnovi razumnih argumentov in predlogov.

ENAKE MOŽNOSTI

Kakšen je vaš pogled na vlogo družine (žensk) pri dolgotrajni oskrbi? Je skrb za ostarele predvsem naloga in odgovornost družine v obliki neformalne oskrbe na domu ali je oskrba naloga in odgovornost države in lokalne skupnosti v obliki formalne oskrbe, ki jo izvajajo javne in zasebne institucije?

V Gibanju Zedinjena Slovenija se zavedamo resnosti problema dolgotrajne oskrbe. Še posebno v vidiku vse hujših delovnih obveznosti in vse manjšega razumevanja delodajalcev za osebno situacijo. Vzpostaviti je treba sistem pomoči oskrbe na domu in povečano število domov za upokoјence oziroma specialne domove za druge skupine ljudi, ki oskrbo potrebujejo. Možnost vidimo tudi v deljeni dolgotrajni oskrbi oziroma v dnevni javni dolgotrajni oskrbi in nočni zasebni dolgotrajni oskrbi doma, če takšna možnost obstaja. V programu imamo tudi skrajšanje delovnika iz 40 na 30 ur tedensko, kar bo zaščitilo delavce pred povečanim stresom in obremenitvami, ter upamo, upočasnilo potrebe po dolgotrajni oskrbi.

Razlike v plačah med spoloma se po letih povečujejo. Kaj boste naredili, da se ta trend zaustavi?

Ta trend je treba natančno raziskati in ugotoviti konkretne pogoje, ki to omogočajo, vzroke, da se to dogaja in pri kateri starostni skupini je to najbolj izrazito. Delovna mesta v sistematizacijah niso označena s spolom zato razlik naj ne bi bilo. Ustrezno in učinkovito rešitev lahko najdemo, le če vemo točno, kaj je vzrok za to krivičnost.

Kaj boste naredili, da boste zmanjšali brezposelnost mladih, izobraženih žensk?

Omenili smo že skrajšanje delovnika iz 40 na 30 ur tedensko, kar bo omogočilo več zaposlovanja. V programu imamo tudi brezobrestne kredite za podjetja, kar bo omogočalo razvoj podjetij in rast delovnih mest, ter ustanavljanje državnih podjetij, kar bo prineslo nove zaposlitve. Z izboljšanjem možnosti zaposlitve se bodo za vse sloje in oba spola izboljšali pogoji zaposlovanja.

VARNOST IN ZDRAVJE

Kaj konkretno boste storili za uvedbo diferencirane prispevne stopnje za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni kot ekonomsko spodbudo za vlaganje v varnost in zdravje pri delu?

Zaostrili bomo zakonodajo glede varnosti pri delu, predvsem na področju dvigovanja bremen in trajanja delovnika. Ukrepe delodajalcev za varnost pri delu bomo tudi stimulirali.

Kdaj boste, če boste na oblasti, sprejeli novi Pravilnik o poklicnih boleznih? In zakaj mislite, da ga ni že od osamosvojitve dalje?

S skrajšanjem delovnika iz 40 na 30 ur tedensko pričakujemo pozitiven učinek oziroma zmanjšanje števila poklicnih bolezni. Ni nam jasno zakaj imamo tako zastarel pravilnik o poklicnih boleznih. Ta pravilnik je treba posodobiti v najkrajšem času v korist delavcev, za normalizacijo naše družbe in zdravstva. Vzpostavili bomo register poklicnih bolezni z diagnozami, saj je seznam poklicnih bolezni še iz 80 tih let prejšnjega stoletja. Ob tem bo potrebno narediti tudi pravilnik, ki bo vseboval preventivne ukrepe za posamezno delovno mesto v smislu zaščite zdravja ljudi.

SOCIALA

Ali boste upoštevali usklajena izhodišča za prenovo pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih je sprejel Ekonomsko-socialni svet, in skupna stališča sindikalnih central, s katerimi naslednjo koalicijo seznanjajo, kakšno zdravstveno reformo podpirajo?

Gibanje Zedinjena Slovenija ima v programu celovito reformo pokojninskega sistema. Seznanjeni smo z usklajenimi izhodišči za prenovo pokojninskega in invalidskega zavarovanja sprejetimi 7. julija 2017. Naša izhodišča za reformo pokojninskega sistema se razlikujejo od izhodišč, ki so navedena v omenjenem dokumentu, saj ta dokument temelji na sistemu postopnega ukinjanja pravic in prevari »dogovorjenih ustrezno dolgih prehodnih obdobj«, ki deli upokojence v številne različne skupine, enako pa tudi vse zaposlene, ki solidarno vplačujemo v pokojninski sistem. Gre za v zakon vgrajeno diskriminacijo mlajših, mladih in najmlajših, saj za nas stopnja solidarnosti postopoma zmanjšuje, kar s pravo besedo lahko imenujemo le počasno ukinjanje pokojninskega sistema.

Predstavili bomo nov pokojninski sistem, ki bo temeljil na pokojninskih točkah. Pred uveljavitvijo bomo dali nov pokojninski sistem v javno obravnavo, nato pa na referendum. Odločitev ljudstva bo za nas zavezujoča in jo bomo spoštovali. Pokojninske točke ne bodo podvržene inflaciji ali obrestovanju ampak bodo pojem solidarne podpore pokojninskega sistema in bodo omogočale enakopravno pravico do pokojnine ne glede na čas upokojitve, danes, pred 30 leti ali čez 30 let. Na stotine verzij pokojninskih pogojev bomo zreducirali na samo en sistem, ki bo vsem nudil enake pravice ob enakem številu pokojninskih točk. Pokojninske točke bodo ob upokojitvi določale višino pokojnine, vezane bodo na življenjske stroške in minimalno plačo, redno se bodo pridobivale z mesečnimi prispevki ob plači, posebnimi kulturnimi, športnimi, izumiteljskimi in podobnimi dosežki, ki koristijo celotni Slovenski skupnosti in naši državi. Del pokojninskih točk bodo pridobili tudi ljudje, ki delujejo v prostovoljnih organizacijah in ob določenih akcijah tvegajo življenje za drugega človeka, kot so gasilci, reševalci in podobno. Omogočeno bo tudi brezpogojno prostovoljno mesečno vplačilo, za tiste ki niso v redni službi.

Ukinili bomo starostni pogoj za ljudi s polno delovno dobo. Spremenili bomo zakonodajo tako, da upokojitev ne bo pomenila izgube pravice do dela, vendar pa upokojenci ne bodo mogli biti zaposleni v javnih službah. V gospodarstvu bodo upokojenci lahko zaposleni, a le po posebnih pogodbah, ki ne bodo pomenile redne zaposlitve. Samostojno podjetniško dejavnost bodo upokojenci lahko opravljali nemoteno ob prejemanju pokojnine.

Ukinili bomo drugi pokojninski steber in omogočili prostovoljno možnost za prenos sredstev iz drugega v tretji pokojninski steber ali pa takojšnje izplačilo. Uvedli bomo močno in učinkovito regulacijo pravil pri prostovoljnem tretjem pokojninskem stebru za zaščito privarčevanih sredstev zavarovancev, s poudarkom nad zamejitvijo plenjenja pokojninskih družb nad privarčevanimi sredstvi zavarovancev, ki si ga sploh lahko privoščijo. Zavarovalne družbe bodo imele zakonsko dovoljeno možnost zaprtja stebra ob obveznem izplačilu vseh zavarovancev ali spremembe pogojev v zakonskem roku.

Pokojninski sistem bomo zelo približali avstralskemu sistemu, kjer imajo vsi enako osnovno pokojnino. Dejstvo je, da gre za solidarnost. V Sloveniji nihče več, ne bo govoril mladim, da za njih na bo pokojnin.

Kakšen naj bo zakon o rezervnem demografskem skladu?

Pogledali smo predlog zakona o rezervnem demografskem skladu in ugotavljamo, da se gre ponovno za škodljiv zakon, ki bo pokojninski sklad izpostavil dodatnim tveganjem. Nov zakon o pokojninskem skladu bi moral iti v smer, da se v skladu ne prodaja javnih podjetij s področja infrastrukture in da to sploh ne more biti družba, ki funkcionira kot sklad ampak mora biti to družba, ki nadzira upravljanje podjetij, katerih je lastnik. V Gibanju Zedinjena Slovenija smo proti špekulativnim poslom z našim skupnim imetjem v kar predlog omenjenega zakona vodi.

Kako boste zagotovili ustrezen življenjski standard upokoencev?

V prvem vprašanju tega sklopa smo predstavili nov pokojninski sistem. Manjkajoča sredstva za pravičen solidaren pokojninski sistem je možno financirati iz namenskega pokojninskega prispevka, prihodkov iz premoženja in financiranju iz tekočega proračuna države. Naš namen je povečanje našega skupnega premoženja in strog večstranski nadzor nad upravljanjem tega premoženja.

SOCIALNI DIALOG

Kako gledate na socialni dialog in reprezentativnost socialnih partnerjev? Kakšen pomen imajo za vas sklepi Ekonomsko-socialnega sveta?

Na svet gledamo s pozitivno, kot na mesto kjer se na miren način lahko izmenjujejo mnenja in oblikujejo razumni predlogi.

Socialni dialog je del evropskega socialnega modela in element Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Ali menite, da je čas, da socialni dialog postane ustavna kategorija?

V Gibanju Zedinjena Slovenija imamo v programu ljudovlado nov družbeni sistem v katerem bo mnogo več soodločanja in vpliva ljudstva na odločanje. V okviru javne obravnave nove ustave, s katero bomo uvedli ljudovlado, bodo vsa mnenja in predlogi dobrodošla. Kot vlada bomo pri vsakem določilu vztrajali na splošni koristi ljudstva. Če boste imeli v sindikatu čiste, pravične in dobre namene, bomo brez težav skupaj vključili tudi ta posvetovanja med ustavna določila. Zavedati se morate, da bi v tem primeru morale biti v ustavi, v splošno korist ljudstva, normirano tudi delovanje sindikatov. Nov družbeni sistem bomo sprejeli na plebiscitu, pred njim pa bomo sprožili široko javno debato po vsej Sloveniji. Na tem plebiscitu namreč želimo maksimalno udeležbo in najvišje možno družbeno soglasje.

Ali menite, da Slovenija potrebuje socialni sporazum in ali si boste prizadevali za njegovo sklenitev?

Slovenija potrebuje Gibanje Zedinjena Slovenija, ki se bo končno postavilo in branilo interese ljudstva, to je vseh slojev v naši družbi. Samo v takšni državi je smiselno živeti. V državi, ki se obnaša kot korporacija in ne kot vrh ljudstva je nesmiselno in suženjsko plačevati davke.

Kako vidite financiranje socialnega dialoga in kolektivnih pogajanj (financirajo jih le člani sindikalnih in delodajalskih organizacij)?

V Gibanju Zedinjena Slovenija še nikoli nismo zaznali, da bi sindikati hirali in bili brez sredstev.

Ali menite, da Slovenija potrebuje splošno kolektivno pogodbo za gospodarstvo oziroma dogovor o politiki plač?

To se nam zdi kot enotni plačni sistem v javni upravi, ki to ni. Skratka navidezna resničnost in prevara mnogih. Splošna kolektivna pogodba za gospodarstvo je podobna ideja, ki je ne podpiramo. Veliko bolj na mestu so dopolnitve zakona o delovnih razmerjih in področnih zakonov za posamezno panogo s katerimi je treba zaščititi delavce. Kolektivne pogodbe za posamezno panogo, so po našem mnenju neveljavne v določilih, kjer so pravice manjše od zakonsko določenih. Nad tem bi moralo ministrstvo za gospodarstvo izvajati nadzor in kaznovati podpisnike takšnih kolektivnih pogodb.

Kakšen je vaš pogled na možnosti normativne ureditve razlik med pravicami članov in nečlanov sindikata?

Tega v vladi ne bomo dovolili. Sindikat ima javno funkcijo v pogajanjih, zato se pogaja za vse zaposlene brez izjeme. Sindikat naj članstvo pridobiva s brezplačnimi sindikalnimi storitvami za člane in drugimi delnimi ali plačljivimi sindikalnimi storitvami za nečlane.